

Antoni Jodłowski

Łapczyca, pow. Bochnia. Stanowisko I

Informator Archeologiczny : badania 6, 200-201

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

LUBISZEWO, pow. Tczew

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadziła mgr Elżbieta Chońska,
Finansowało Muzeum Archeologiczne w
Gdańsku, Drugi sezon badań, Grodziako wczes-
nośredniowieczne. /IX-X w./

Grodziako położone jest na dwuczłonowym wzniesieniu wśród podmokłych łąk, około 1 m na północny-wschód od wsi. Badania kontynuowano w członie mniejszym, w 70% zniszczonym na skutek eksploatacji piasku. Założeniem badawczym było ustalenie charakteru osadnictwa uchwyconego w 1971 r. Przebadano następnie 10 wykopów / IX-XVIII według ogólnej numeracji/, z których 7 zawierało warstwę kulturową częściowo zniszczoną późniejszymi wkopami. W 3 pozostałych jest ona nieuchwytna z uwagi na całkowite przemieszanie stratygrafii w czasach nowożytnych. Odsłonięto w części północno-zachodniej grodziaka ślad spalonej konstrukcji licującej od zewnątrz ziemne jądro wału. W pobliżu wschodniej krawędzi majdanu uchwycono środkowy fragment półziemianki o średnicy 4,8 m u góry i 1,5 m u dołu oraz głębokości 1,2 m. Wypełnisko jamy stanowiły 3 warstwy zawierające dużą ilość ceramiki górą obtaczanej, kości zwierzęce i drobne przedmioty, jak szydła i przęślik żelazny. W warstwie najniższej znajdowało się palenisko kamienne, w którym oprócz wymienionego materiału występowały łuski rybie. Na majdanie stwierdzono brak obiektów osadniczych, wyeksplorowano tylko soczewkę warstwy kulturowej o niewielkiej miąższości.

Na podstawie wstępnej analizy materiału i stratygrafii można ustalić, że na mniejszym członie wzgórza mamy do czynienia z jednofazowym osadnictwem z IX-X w. W tym czasie istniał tu gród pełniący funkcję strażnicy na przeprawie przez Mołławę.

LUBLIN-STARE MIASTO

patrz średniowiecze

ŁAPCZYCA, pow. Bochnia
Stanowisko I

Muzeum Żup Krakowskich
w Wieliczce

Badania prowadził dr Antoni Jodłowski,
Finansowało Muzeum Żup Krakowskich
w Wieliczce, Czwarty sezon badań, Gro-
dziako wczesnośredniowieczne.

Stanowisko położone jest na prawym brzegu Raby, silnie zniszczone przez orkę. Badania prowadzone w latach 1965-67 wykazały, że był to obiekt dwuczłonowy składający się z grodu właściwego i przylegającego do niego od północy, podgrodzia. Kształtem i dużymi rozmiarami nawiązuje on do założeń typowych dla starszej fazy wczesnego średniowiecza, natomiast dotychczasowe materiały archeologiczne wskazywały na istnienie tutaj grodu dopiero w okresie X/XI- połowy XIII wieku. Wyjaśnienie chronologii umocnień obronnych było więc głównym celem prac wykopaliskowych prowadzonych w bieżącym roku.

Na majdanie grodu odkryto dwie warstwy kulturowe; starszą i młodszą. Warstwa starsza- stanowiąca pozostałości osady otwartej - zalegała na głębokości 1,20 - 1,40 m i zawierała drobne skorupy z VII-IX wieku. Warstwa młodszą występowała na głębokości 0,72 - 1,00 m i oddzielona była od poprzedniej cienką smugą gliny bez zabytków ruchomych.

Z młodszym poziomem osadniczym łączyła się wyraźnie destrukcja wału otaczającego majdan, co świadczy o współczesności chronologicznej obydwu elementów. Zabytki odkryte w warstwie reprezentowane są przez typowe formy ceramiczne charakterystyczne dla XI-połowy XIII wieku oraz fragment podkowy żelaznej, grot do strzały z łuku z tulejką i dwoma^a zadziorami, a także kości zwierzęce, polepę, węgle drzewne, itp. Materiały te pozwalają zatem datować istnienie grodu na młodszą fazę wczesnego średniowiecza / XI - połowy XIII wieku/.

ŁĄCZANY, pow. Szydłowiec

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadziła mgr Olga Lipińska,
Finansowało Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie. Pierwszy sezon badań. Osadnictwa z okresu halsztackiego i lateńskiego oraz wczesnośredniowiecznego.

Badania prowadzono na tarasie nadzalewowym szerokiej doliny Modrzejowicy, na lekkim ~~skłonie~~ wzniesienia wrzynającego się w podmokłe łąki i bagna. Dawniej przepływał strumień, obecnie przechodzi rów melioracyjny. Miejsce to nosi nazwę "Starej Wsi".

Osada ulega systematycznemu niszczeniu wskutek orki.

W warstwie kulturowej, o miąższości dochodzącej do 15-20 cm, niekiedy całkowicie prawie zniszczonej znajduje się materiał ceramiczny pochodzący z końca III fazy okresu wczesnośredniowiecznego. Jednocześnie występują nieliczne fragmenty